

## 8. Muuta, mitä haluaisit kertoa?

**Viimeiseen kysymykseen vastasi 50 henkilöä. Vastauksista 12 käsitteli vastaajan omaa koiraa antaen täsmennystä aiempiin kysymyksiin tms.**

**Muilta osin vastauksissa tuli viestiä niin rodusta yleensä, kasvattajille kuin rotuyhdistyksellekin.**

1. Amerikanakita -toiminta on keskittynyt etelä-Suomeen, joten on vaikeaa pitää yhteyttä ja käydä tilaisuuksissa.
2. Iso kiitos niille kasvattajille kun kertovat rodusta hyviä kuin huonoja puolia ja luonteesta. He haluavat tietää että, miksi, kuin, koska luonteen vai ulkonäön takia juuri amerikanakita. Ja se ennen kaikkea jokaisen kasvattajan tulisi haastatella ja kysellä juuri näitä asioita, koska monella puitteet voivat olla kunnossa, mutta käytännössä amerikanakita ei sovi ihan kelle tahansa. Tässä ajan saatossa kun olen kysellyt muutamasta kennelistä niin ei edes kysytä millaisiin oloihin pentu tulee ja millaisia me olemme.
3. Toivoisin että kasvattajille annettaisiin luonteiden puolesta vielä tarkemmat "rajat", ja panostettaisiin varsinkin narttujen luonteeseen joita käytetään jalostuksessa.
4. Rotu on parhaimmillaan aivan ihana, mutta väärissä käsissä siitä saa tehtyä itselleen hirviön! Joten hyvät kasvattajat, katsokaa että koira menee luotettavaan kotiin jossa sitä rakastetaan, eikä oteta ns. statuskoiraksi joka on yleistä taistelukoiraustaisilla.
5. Maailman ihanin ja upein rotu! Toivon todella että sitä ei pilata teettämällä pentuja vain pennuttamisen ilosta. Joka ikisellä kasvattajalla tulisi mielestäni olla pitkä jonolista ja tarkoin valitut perheet/omistajaehdokkaat valmiina ennen kuin tehdään yhtä ainuttakaan pentuetta!
6. Harrastajajärjestö voisi ohjeistaa kasvattajia ammattimaisuuteen haastavan rodun takia, ("heppatyttöharrastajat" pois kasvatustyöstä). Mutta kun taas on koiran tarve seuraavan kerran, rotu on tämä sama, kunhan vaan tapaam kasvattajat, isän ja emän. Jos rotua halutaan muokata, pitäisi jonkun puolueettoman tahon tarkastella, millä yksilöillä pentuja tehtaillaan.
7. Minusta sellainen turha hysrerian luominen, amakitan aggressiivisesta luonteesta, ei rodun kannalta ole järkevää. Mutta tosi asiat on toki tunnustettava. Tähänkin rotuun varmasti mahtuu niin ihmis- kuin koira-agressiivisia yksilöitä, mutta niin myös monessa muussakin rodussa, eikä pitäisi yleistää. Oleellisintahan olisi löytää ne oikeat, maalaisjärjen omaavat omistajat kaikille ihanille pennuille!

8. Akita ei todellakaan ole ihan "joka pojan" koira. Kannattaa todella miettiä rodun valintaa, jo pelkät kotiolosuhteet, tarhat, aitaukset portit ym. Entä kerrostalo, iso koira vaatii myös fyysistä tilaa. Hyvin harvoin voi pitää vapaana! Mutta tosi hieno koira. Toivoisin, että enemmän korostettaisiin, että myös akitan kanssa voi ja pitää tehdä ja harrastaa! Turhautuu hyvin herkästi! Ja ainakaan meidän koira ei todellakaan ole mikään lapsiperhe koira, ihan tosissaan, niin ei saisi koskaan markkinoida.
9. Hieno ja upea rotu, iloinen olen että aikoinani tämän rodun valitsin vaikka silloin paljon tietoa ei ollutkaan saatavilla.
10. Meidän seuraava koirakin tulee olemaan am.akita. En uskaltaisi muuta aktiivisempaa rotua enää ottaakaan. Tämä sopii meille. Toivottavasti rotu vain pysyisi edes ihmisystävällisenä.
11. Kyllä koirat ovat niin kuin niiden kanssa ollaan. Aa ei ole mikään palveluskoira ja se pitää ymmärtää. Liikuntaa ja mielekästä yhdessäoloa suurin osa koirista EI saa tarpeeksi. "Lenkit" ovat surkean lyhyitä monilla, joita tiedämme. Miten joku voi olla huonokuntoinen jos omistaa amerikanakitan! Ja jos tämän koiran myy jollekin pesäpallomailalla kasvattavalle, niin tiedossa on yhteiskuntakelvoton koira. Meidänkin lutuiset koirat saisi viikossa hulluiksi. Kasvattajilta kysytään YHTENÄISTÄ LINJAA JA SELKÄRANKAA, OSTAJALLE VOI SANOA EI! Se vain ei auta jos joku toinen silti myy.
12. Henkilökohtaisesti toivoisin, ettei amerikanakitojen kohdalla lähdeittäisi nyt, eikä koskaan myöhemminkään demonisoimaan voimakasta luonnetta ja temperamenttia. AA kun ei tunnetusti ole jokaisen ihmisen koira, eikä sitä kuuluisi lähteä väkisin laimentamaan jokaisen haluavan käsiin. Eikä varsinkaan mainostaa kenelle tahansa sopivaksi nalleksi. Itseä melkein vähän huolettaa, että näistä itsenäisistä karhuista yritetään vääntää lampaanlössyköitä ja olen muutamaaan otteeseen miettinyt, tulenko tulevaisuudessa saamaan löysän lehmän joka tunkee kaikkien ihmisten ja koirien syliin - tai vaihtoehtoisesti kyyristelee ja aristelee jännien tilanteiden äärillä, välttelee ja kulkee pitkin seiniä kun joku tulee kylään. Toivon todella, että tulen tulevaisuudessa vielä saamaan toisen nartun, josta löytyy temperamenttia, rohkeutta ja tulisieluisuuden kipinää, minkä kesyttää omaan elämäänsä sopivaksi ja arkeen tervepäiseksi koiraksi, ilman että täytyisi kaivamalla kaivaa kasvattajaa jolta löytyy muitakin persoonia kuin pelkkiä halinallepuppe –kultaisianoutajia
13. Aivan loistava yksilö vaikka ei tulekaan toimeen muiden koirien kanssa. Vaatinut sitkeää ja pitkäjänteistä opettelua molemmin puolin. Lämmin ja uskollinen omille ihmisille ja tutuksi tulleille. Maailman paras koira ja rotu!
14. Mielestäni amerikanakita on maailman paras koirarotu. Se on niin erillainen ajatusmaailmastaan kuin muut rodut. Sillä ON oma tahto jota

myös sopivassa määrin pitää kunnioittaa ja kun itse ansaitsee sen luottamuksen ja kunnioituksen, niin se on valmis tekemään mitä vaan haluat sen tekevän. Japanilaiset sanova että akita alkaa siitä, mihin muut koirat loppuu.

- 15.** Toivoisin, että pennunottajille kerrottaisiin vaikka hieman liioitellenkin rodusta josta he ovat pentua ottamassa, että he osaisivat varautua tulevaan. Heidän tulisi tietää, että se nallekarhunpentu minkä he ottavat ei välttämättä tule toimeen kahden vuoden päästä enää toisten koirien kanssa, ainakaan samaa sukupuolta olevien. Ehkä jos jotkut kasvattajat antaisivat enemmän informaatiota tulevien pentujen ostajille, eivätkä vain pyrkisi pääsemään pennuista eroon, kodinvaihtajia ei olisi niin paljon kuin nyt on! Samoin kasvattajien tulisi kiinnittää enemmän huomioita pentueiden sukutauluihin ja vanhempien luonteisiin/ terveystuloksiin kuin vain pyrkiä jalostamaan mahtavia näyttelykoiria!
- 16.** Yhteenvetona voin sanoa, etten ole kertaakaan katunut rotuvalintaani.
- 17.** Olen äärimmäisen tyytyväinen näihin "omiini" ja siihen elämään mitä niitten kanssa on koettu. Nämä kaksi "tapausta" on omiaan tällaisessa rauhallisessa kotielämässä ja jotenkin näkisin, että sellainen liiallinen riepottelu ja ainainen meneminen ja tuleminen ei olisi hyväksi näille omilleni.
- 18.** Olen huolissani siitä, että aktiivisia kasvattajia "sivusta seuraavana" huomaan eripuraa kasvattajien keskuudessa. Myös se huolettaa, kun pentueita on jatkuvasti tarjolla (ylitarjontaa), mikä aiheuttaa sitä että pentuja herkemmin myydään osaamattomiinkin käsiin (mikä näkyy aikuisena myytävänä olevina aa:a, joita myös on jatkuvasti tarjolla). Pentueita ei ehkä myöskään harkita tarpeeksi pitkään tai vakavasti, jokaista narttua kun ei olisi pakko astuttaa eikä jokaisella uroksella pakko astua. Aktiivikasvattajien olisi hyvä myös muistaa että täysin tervettä koirarotua ei ole eikä tule, aa:n tilanne terveyden osalta on paljon parempi kuin monien muiden, siksi mielestäni on aika hullutusta edes ajatella että hienoon rotuun alettaisiin terveyden vuoksi sotkemaan muita rotuja, kun sieltä toiselta rodulta voisi nykyisten sairauksien lisäksi tulla uusia vitsauksia.
- 19.** Kokemuksemme mukaan pitkällä ja kovalla työllä monet käytösongelmat saa ratkaistua, ja ihmisen toiminnan osuus ongelmien taustalla on usein merkittävä.
- 20.** Toivoisin vain, että kaikki kasvattajat infoaisivat varsinkin niistä huonommista puolista ja mahdollisista ongelmista ja niihin tarttumisesta varhaisessa vaiheessa, ettei liian heppoisin perustein suloista nallunpentua annettaisi kotiin, josta se laitetaan kiertoon tai hautaan.

- 21.** Amerikanakita on aivan ihana koira, täynnä virtaa ja omistautumista omille perheenjäsenilleen. Uudet ihmiset on tutustumisen jälkeen myös koiran mielestä ok kavereita jonka syliin voi pyrkiä.
- 22.** Tarkoituksena oli kasvattaa rotua, mutta näin tilanteen menevän metsään rodun saaman suosion ja vallitsevien jalostusvalintojen/-asenteiden myötä. En katsonut voivani kasvattaa rotua, jonka tulevaisuus näytti johtavan umpikujaan ja ongelmiin. Aan monimuotoisuuskäyrä todistaa ennusteeni! Nyt ollaan tässä ja tekisi mieleni sanoa: Mitäs minä sanoin!
- 23.** Rotu on aivan ihana, juuri sitä mitä odotinkin. Mielestäni on todella tärkeää että uudet omistajat tietävät kaikki mahdolliset asiat rodusta rehellisesti kerrottuna. Oma mielipiteeni on että tämän koiran kanssa pitää omistajan olla itsevarma ja vaatia tiettyä kunnioitusta (enkä tarkoita mitään alistamisia). Ei saisi pelätä yhtään, koira vaistoa jos hermostut eikä kunnioita samoin. Vaikka monien mielestä rodun mukana tulee liikaa vastuuta, minusta juuri ne positiiviset asiat ovat niin suuria että ei tunnu missään. En silti todellakaan kaikille voi suositella, vaatii tietyn ihmistyyppin, paljon tietoa, mielellään kokemusta ja koiran "lukutaitoa".
- 24.** Sen, että teette mielestäni todella hienoa työtä rodun eteen, kiitos siitä! Mukava olisi itsekkin osallistua joku päivä enemmän yhdistyksen toimintaan ja tapahtumiin, tästä rodusta on tullut lyhyessä ajassa minulle niin rakas.
- 25.** Koko rodusta ei ole mitään negatiivista sanottavaa, päinvastoin.
- 26.** Suositteaisin kaikesta huolimatta rotua melkein ihan kenelle vain, rotu vaatii tiukan mutta rakastavan perheen ympärilleen ja sopeutuu erilaisiin asumismuotoihin, toimii niin kerrostalostaomakotitaloon asti maalle ja kaupunkiin. Rotu soveltuu lehmän hermot omaavalle ihmiselle/ihmisille jotka jaksavat joskus jopa rasittavan jääräpäistä kaveria joka rakastaa omistajaansa yli kaiken. Ei palvelus altis, toteuttaa omistajan toiveita vain jos tietää itsensä hyötyvän siitä jotenkin, aika näppärä rotu ohjailemaan omistajaansahaluamaansa suuntaan ja tekemään niin kuin hän itse haluaa... Jotkut voivat olla todella dominoivia eikä välttämättä olisi kauhean suositeltavaa ihan ensimmäiseksi koiraksi ja olisi hyvä jos rotua harkitsee olla kokemusta vaikeasti koulutettavista jääräpäisistä koira roduista.
- 27.** Meillä on ollut tämän rodun kanssa helppoa kun siitä itse ei tee vaikeaa! Turhaan tämän rodun kanssa lähtee taistelemaan siitä kumpi on henkisesti ja fyysisesti vahvempi. Toki näilläkin vaativuus näkyy esim. turkin hoidossa ja nämä tarvitsevat paljon liikuntaa sekä tilaa. Kyllähän ongelmia alkaa kasaantua mikäli koirien kanssa ei harrasteta mitään. Joillakin voi olla, että ainut mitä niiden kanssa tehdään ovat tarpeelliset ulkoilutukset tai toinen ääripää on se että ne jää häkkikoiksi. On tässäkin rodussa

varmasti poikkeuksia joilla on oikeasti kova luonne, mutta usein se luonne tulee esille jo ennen luovutusikää ja tässä vaiheessa kasvattaja on se joka ottaa selvää sopiiko koira tietynlaiseen perheeseen ja koira ei pidä myydä sellaiseen perheeseen, jossa ei olla valmiita sen koiran kasvattamiseen sekä ei olla tutustuttu rotuun. Tämä ei ole koira joka hankitaan hetken mielijohteesta.

28. Tämä on hieno idea kysellä mitä mieltä tavallisetkin AA:n omistajat (ei pelkästään kasvattajat tai näyttelyihmiset) ovat rodusta ja sen kehityksestä. Toivottavasti saadaan lukea koontia AA-lehdestä näistä kaikkien ajatuksista sekä myös sitten mitä toimenpiteitä on ajateltu tehtäväksi.
29. Tunnen että kaikki tämä hyvä mitä yritetään rodun eteen tehdä valuu hukkaan koska osa kasvattajista pitää oikeutenaan käyttää jalostukseen luonteeltaan epäkuranttia materiaalia. Moniko kasvattaja kysyy että MIKSI TÄMÄ YHDISTELMÄ PITÄÄ TEHDÄ? Suurin osa kasvattajista myy pentunsa muille jättämättä itselleen mitään. Ne myydään maailmalle ja samalla suunnitellaan jo toista pentuetta. Mitä ihmettä se sellainen on? Minua on alkanut suorastaa oksettamaan rotukoirien tuottamisessa ulkonäkökeskeisyys. Mutta vielä pahempaa on se että jalostuskoira ei ole rotunsa näköinen, sen terveyttä ei ole vaivauduttu tutkimaan kuin pakollisista osin ja sitten vielä tämä kasvattaja ei ole millään tavoin kykenevä tulkitsemaan narttunsa saatikka urosvalinnan luonnetta.
30. Todella opettavainen koira. Täytyy sanoa, että vaikka se vaatii omistajaltaan paljon, antaa se satakertaisesti enemmän.
31. Hieno rotu! Kunhan yhdistys ottaa syyniin tuon "pentutehtailun" jota olen havainnut ja yhdistelmät, joista tulee ongelmia. Pelkään että joitakin tullaan vielä puremaan tai pahempaa. Koirapuistoon noita yhdistelmiä en veisi.
32. Hieno rotu, jonka "sisälle" oli mahtava päästä. Tulevaisuudessa osaan olla viisaampi monessakin asiassa. Ehkä joskus elämäntilanteeni on sellainen, että se mahdollistaa tämän hienon rodun yksilön hankinnan.
33. Minullakin on ollut erierotuisia koiria, ja täytyy sanoa että tähänastisista roduista luonteeltaan ja käyttäytymiseltään helpoin on ollut amerikanakita, sen rauhallisuuden vuoksi, niillä ei ole tarvetta olla kokoajan säheltämässä ja räksyttämässä. Että minun puolesta nuo "hullupuheet" voi jo lopettaa ja miettiä, mitä koiran kanssa on tehty väärin.
34. Suosittelen katsomaan myös elokuvan Hachico jossa on aika hyvin kerrottu rodusta ja elokuvassa näkee sen mitä akitat ovat parhaimmillaan..
35. Luonnetestausta pennuille jo ennen luovutusta, jos vain mahdollista. Ns. kovuutta ei saa karsia jalostuksesta, koska se todennäköisesti lisää arkoja yksilöitä.

- 36.** Akita on upea rotu, toivottavasti säilyy pitkään yhtä "koskemattomana". Ei ole mielestäni joka ihmisen koira, vaatii omistajalta kuulaisuutta, pitkää pinnaa ja huumorintajua!
- 37.** Rodun terveystilan ja luonteen kehitys muutaman viime vuoden aikana on mielestäni ollut negatiivinen. Olen vilpittömästi huolissani miten tämän rodun tulevaisuus tulee menemään.
- Tämä rotu ei ole helppo eikä kaikkien koira. Siksi meitä rotuun ihastuneita ja rakastuneita onkin ollut usean vuoden ajan kohtuullisen pieni määrä. Viime aikoina tämä määrä on kasvanut hurjasti, osittain kasvuun vaikuttaa koirien määrän lisääntyminen Suomen katukuvassa ja osittain tietysti Hollywoodin uudelleen tuotettu versio elokuvasta Hachiko.
- Kasvu on tuonut rodun piiriin ihmisiä jotka eivät välttämättä ymmärrä mitä kaikkea tällaisen melko alkukantaisen rodun omistaminen tarkoittaa. Ero tämän rodun ja "tavallisen rodun" välillä on paljon suurempi kuin valtaosa meistä edes osaa selittää
- Tahtoisin ehkä kohdistaa asiani kahdelle eri ryhmälle, toinen on rotua harkitsevat ja toinen on rodun kasvattajat.
- Rotua harkitsevat: Tämä on yksi maailman ehdottomasti parhaista roduista. Tässä rodussa yhdistyy monen muun rodut hyvät asiat: koirat ovat kookkaita, perherakkaita, niihin voi luottaa, ne ovat halipulassa aina, näyttävät nalleilta, omaavat vahtiviettiä, eivät pelkää puolustaa omiaan. Mutta samalla tämä on äärimmäisen haastava rotu, tämä ei ole kaikkien koira. Omistajan pitää tietää mitä laumanjohtajuus tarkoittaa ja miten sen saavuttaa sillä muuten koira ottaa sen. Valtaosa normaalin pk-puolen koulutusmalleista voi heittää roskakoppaan tämän rodun kanssa. Koira on erittäin vahva, erittäin vahva. Sekä fyysisesti että henkisesti.
- Tätä rotua ei kouluteta kuten monia muita. Voimalla alistamalla vain teet itsellesi ongelmia. Hyvä laumanjohtaja nauttii lauman kunnioitusta. Kunnioitus ei perustu fyysiseen voimaan.
- Tämä rotu lukee omistajaansa ja omistajan jännitteet ja reaktiot tilanteissa vaikuttavat koiran reagointiin vahvasti.
- Tämä on rotu joka ei aikuisuuden myötä tule kaikkien kanssa toimeen, tämä tarkoittaa että koirapuistot voi unohtaa.
- Ei riitä että oma koira tottelee jos toinen koira ei tottele. Nämä eivät aristele ottaa tilannejohtajuutta. Se saattaa tarkoittaa yhteenottoa toisen koiran kanssa.
- Lukekaa mistä rotu on lähtöisin ja mitä tällä rodulla on tehty. Huomioikaa mitä rotuja on sekoitettu Akita Inuun että on saatu aikaan Amerikanakita. Käykää tutustumassa Amerikanakita-perheisiin ja jutelkaa avoimesti heidän kanssaan. Etsikää mieluusti muutama eri perhe jossa on koiria eri kasvattajilta. Näin saatte puolueettomimman mielikuvan koirista.

Opetelkaa lukemaan koiraanne, jokainen hauva on erilainen mutta "perusmerkistö" on sama.

Amerikanakitan omistaja pääsee todella paljon helpommalla lukemalla koiraansa, jokainen näistä karvaturreista varoittaa tulevasta teostaan etukäteen. Oli teko mikä tahansa.

Kasvattajat:

Kiinnittäkää huomiota luonteisiin ja koiran terveyteen. Akita Inu alkaa jo olemaan suomessa melko sairas rotu, geneettiset sairaudet ovat lisääntyneet huomattavasti. Tämä sama suunta on havaittavissa meidänkin rodussamme

Tämä ei ole kaikkien rotu, teidän kasvattajina tulisi kantaa vastuu tästä asiasta. Ei tätä rotua voi myydä jokaiselle jolla on sopiva tukku rahaa. Jokainen myyty koira on myös teidän käyntikorttinne. Eikä koira pitäisi tulkita pelkästään näyttelymenestyksen perusteella. Varsinkaan tätä rotua ei pitäisi.

Suomessa on erittäin hyviä kasvattajia jotka voisivat mielestäni toimia malliesimerkkeinä siitä kuinka kasvattajan tulee toimia.

Suomen aa-kanta alkaa olla aika kapea, tuontikoirat voisivat tätä leventää. Uskon että moni koiran ostaja on valmis yhtäläillä ottamaan sijoitukseen tuonnin kuin kotimaan kasvatukseen, minä ainakin olisin. Mutta tuonneissa toivoisin samoja painoarvoja kuin kotimaan astutuksissakin, eli että luonne ja terveys otetaan huomioon ehkä jopa hieman korostetusti. Ja varsinkin tuontikoirien kohdalla olisi äärimmäisen tärkeää ottaa sukupuoli huomioon ja tuoda koiria joiden sukua ei suomessa ole. Suosittelisin ensitilassa laajentamaan koko perimää, ei pelkästään yksittäisen koiran sukusiitosprosenttia astutettuna johonkin jo Suomessa olevaan koiraan. Loppukaneettina.

Tiedän että mielipiteeni ja näkemykseni herättävät paljon mielipiteitä ja vastustusta sekä argumentointia. En väitäkään missään tapauksessa olevani täysin oikeassa ja että minun ajattelumallini on ainut oikea. Mutta tiedän että monet näkemykseni ja pointtini perustuvat faktaan joten en myöskään ole sitä mieltä että niitä voidaan sivuuttaa "höyrypään horinoina" :D Jos tällä pienellä kirjoituksella herätin yhtään keskustelua siitä mihin rodun tulevaisuus on menossa ja kuinka siihen voidaan vaikuttaa, ei aikani mennyt hukkaan.

